

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2007. évi november hó 9. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A folytatólagosan, hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság** 2007. évi április hó 10. napján kihirdetett **1.B.612/2004/41.** számú ítéletének a fellebbezések folytán felülbírált részét

m e g v á l t o z t a t j a az alábbiak szerint:

Mellőzi a próbára bocsátó rendelkezést hatályon kívül helyező, és a próbára bocsátást megszüntető, valamint az 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében való bűnösséget megállapító rendelkezést.

Egyebekben az első fokú ítéletet **helybenhagyja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az első fokon eljáró megyei bíróság, a Makói Városi Bíróság 3.B.173/2002/49. sorszámú és a Csongrád Megyei Bíróság 1.Bf.557/2003/3. sorszámú ítéletének perújítással érintett részét hatályon kívül helyezte.

A Battonyai Városi Bíróság B.332/2001/2. sorszámú végzésével a vádlottal szemben alkalmazott próbára bocsátást megszüntette, és a próbára bocsátó rendelkezést hatályon is kívül helyezte.

A vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan, hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntetében és 2 rb. magánokirat-hamisítás vétségében, ezért őt - halmazati büntetésül - 8 hónap 17 nap börtönre, a köztisztviselői foglalkozástól 2 évi eltiltásra és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította, és erre tekintettel, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést kitöltöttnek tekintette.

A sértett polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

A perújítási eljárás során felmerült 4.783.- forint bűnügyi költség vonatkozásában megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az első fokú ítélet ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést, elsődlegesen eltérő tényállás megállapítása miatt felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése - pénzbüntetés kiszabása - érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.298/2007. számú átiratában bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak, azonban az első fokú ítélet megváltoztatását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a 3./a, illetőleg a 4./ tényállási pontokkal kapcsolatos bűncselekményeket illetően elmulasztotta a felmentő rendelkezéseket rögzíteni az ítéletének rendelkező részében, ezért azok pótlása szükséges.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen - a bejelentett fellebbezését meghaladóan - a vádlottnak az ellene a 3./a tényállási pontban írt cselekmény miatt emelt vád alól bizonyítottság hiányában történt felmentése helyett bűncselekmény hiányából történő felmentésére tett indítványt.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a bejelentett fellebbezések nem alaposak, de nem osztotta a főügyészi átiratban, illetőleg a védő által előterjesztett indítványban foglaltakat sem.

Senki által nem vitatottan az elrendelt perújítás az ítélet 3./a. és /b. illetőleg a 4./ tényállási pontjait érintette. Megállapítható, hogy a vádlott és a védő tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozataikkal a 3./a. és a 4./ tényállási pontokkal kapcsolatosan hozott bírósági döntéssel szemben nem jelentettek be fellebbezést, így ezek tekintetében a részjogerő beállt, hiszen az ügyész az egész ítéletet tudomásul vette.

A Be. 348. § (2) bekezdése kimondja, hogy ha a vádlott ellen több bűncselekmény miatt emeltek vádat, az ítéletnek csak az a felmentő, vagy eljárást megszüntető rendelkezése bírálható felül, amely ellen fellebbeztek.

Erre figyelemmel az ítélet tábla nem látott lehetőséget a fellebbviteli főügyészség átiratában írtak teljesítésére, illetve a védő szóban előterjesztett indítványában foglaltaknak az érdemi vizsgálatára, ugyanis álláspontja szerint a részjogerő

Bf.I.319/2007/3.

beállta miatt ezekre nem volt törvényes lehetősége. A főügyészi indítvánnyal kapcsolatosan azonban megjegyzi, hogy mivel nem vitásan a megyei bíróság a felmentő rendelkezéseket az ítéletében elmulasztotta feltüntetni, ezért ezt a hiányosságot - a pótlás lehetőségének hiányában - megállapítja.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság akkor, amikor az ítéletének a 3./b. pontjára vonatkozó indokolásában bizonyítékként hivatkozott az első fokú eljárás során elhalálozott (név) a nyomozati eljárás során tett gyanúsítottkénti vallomására.

A Be. 296. § (3) bekezdése szerint, ha a tárgyaláson tanúként kihallgatandó személyt az eljárás korábbi szakában gyanúsítottként vagy vádlottként hallgatták ki, a hozzájárulása nélkül a korábbi vallomása, vagy vallomásának csak az a része olvasható fel, amelyre nem vonatkozik a Be. 82. § (1) bekezdésében biztosított mentességi joga.

Mivel (név) teljes egészében olyan tényekre vonatkozóan tett nyilatkozatot, amelyek tekintetében megillette volna őt a Be. 82. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban biztosított mentességi joga, vallomása bizonyítékként nem lett volna felhasználható, ezért azt az ítélet tábla bizonyítékként nem vette figyelembe.

(név) vallomásának a bizonyítékok köréből történő kirekesztése azonban - a később kifejtettek szerint - a 3./b. tényállási pont megalapozottságát nem érintette, ezért ez az eljárási szabálysértés az ügy érdemére nem volt kihatással, így az ítélet tábla csak a megállapítására szorítkozott.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván, annak tényállását a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok egybehangzó adataira figyelemmel az alábbiak szerint helyesbítette.

A Csongrád Megyei Főügyészség - helyesen - 2.B.280/2004. számú átiratával indítványozta a perújítás elrendelését.

A Makói Városi Bíróság 1.B.94/2004/4. sorszámú végzése 2004. évi június hó 10. napján emelkedett jogerőre.

A Battonyai Városi Bíróság a B.332/2001/2. számú végzésével a vádlottat 2 évi időtartamra bocsátotta próbára.

A megyei bíróság ítéletének 1./ tényállási pontjában írtakat az ítélet tábla mellőzi.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, így az a fenti helyesbítésekkel a felülbírálat során irányadó volt.

Az ítélőtábla hivatalból észlelte azt, hogy az 1./ tényállási pontban írt bűncselekmény vonatkozásában a próbára bocsátás alapjául szolgáló bűncselekmény büntethetősége az első fokú ítélet meghozatalakor már elévült.

Az iratokból megállapíthatóan a Battonyai Városi Bíróság 2001. évi október hó 31. napján kelt B.332/2001/2. számú végzésével, amely 2001. évi december hó 4. napján emelkedett jogerőre, a vádlottat magánokirat-hamisítás vétsége miatt 2 év időtartamra próbára bocsátotta. Az első fokú ítélet azt helyesen tartalmazza, hogy a próbaidő 2003. évi december hó 3. napján telt volna el.

A Complex jogtár Btk. 73. §-ához fűzött kommentárja szerint a próbára bocsátás megszüntetésére addig van lehetőség, ameddig annak a bűncselekménynek a büntethetősége, amely miatt a próbára bocsátást elrendelték, el nem évül; az elévülés a próbaidő elteltével kezdődik. A próbaidő eredményes elteltének a következménye az, hogy az elkövető büntethetősége megszűnik.

A Btk. 33. § (1) bekezdés b) pontja szerint a büntethetőség elévül egyéb (nem életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő) bűncselekmény esetén a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével.

A Btk. 276. § szerinti magánokirat-hamisítás egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő, így tehát ezen bűncselekmény elévülési ideje három év.

Mindezekből következően megállapítható, hogy a próbára bocsátás alapjául szolgáló bűncselekmény 2006. évi december 3. napján elévült, így az amiatt alkalmazott próbára bocsátás megszüntetésére, és a próbára bocsátó rendelkezés hatályon kívül helyezésére 2007. évi április hó 10. napján már nem kerülhetett volna sor.

Megjegyzzi az ítélőtábla, hogy olyan eljárási cselekmény, amely az elévülést félbeszakította volna nem volt észlelhető, ugyanis ezt a joghatást csak az ügy érdemét érintő határozat eredményezhetné, amilyennek a perújítás megengedhetősége tárgyában hozott határozatot azonban nem lehet tekinteni.

Mindezekre figyelemmel a próbára bocsátást érintő valamennyi rendelkezést, továbbá az 1./ tényállási ponthoz fűződő indokolást is mellőzte az első fokú ítéletből az ítélőtábla.

Bf.I.319/2007/3.

Ami a 3./b. tényállási pontban írt bűncselekményt érintő, az amiatt emelt vád alóli felmentést célzó fellebbezéseket illeti, rögzíthető, hogy azok a bizonyítékok értékelését támadják. Azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében azt állapította meg, hogy a vádlott egy alakilag hamis okiratot használt fel az adásvételi szerződés megkötésekor.

Az elsőfokú bíróság kellő indokát adta annak, hogy miért a vádlott ténybeli beismerő vallomását és az azzal egybehangzó egyéb bizonyítékokat - (tanú neve) tanúvallomását, valamint az ügyben beszerzett írásszakértői véleményt - fogadta el az ítélezése alapjául. Fellebbezési szakban - megalapozott tényállás esetén - nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére, ezért a vádlott felmentését célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A megyei bíróság a megalapozott tényállásból helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekményét is a törvénynek megfelelően minősítette.

Hivatalból vizsgálta az ítélőtábla azt is, hogy a vádlott vonatkozásában az elkövetéskori, vagy az elbíráláskori törvény alkalmazása-e a kedvezőbb.

Az elkövetéskor hatályos Btk. szerint a hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntette 3 évig terjedő szabadságvesztéssel, míg 2002. évi április hó 1. napjától hatályos Btk. szerint 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az elkövetéskor a büntetés kiszabására vonatkozóan az ún. középértékes szabály volt hatályban, ami már nem szerepel a Btk.-ban, azonban jelenleg bűnhalmazat esetén a Btk. 85. § (3) bekezdése a büntetési tételkeret kötelező megemelését írja elő. Mindezeket egybevetve az ítélőtábla álláspontja szerint a vádlottra az elkövetéskor hatályos szabályok kedvezőbbek, ezért azokat ennek megfelelően a Btk. 2. § első monda alapján alkalmazta.

A megyei bíróság a bűnösségi körülményeket helyesen vette számba, és azok csak annyiban szorulnak korrigálásra, hogy mivel az első fokú ítélet megváltoztatása miatt csupán két bűncselekmény halmazata áll fenn, ezért a cselekmények többszörös halmazata a vádlott vonatkozásában, mint súlyosító körülmény már nem értékelhető.

Az így helyesbített bűnösségi körülmények mellett, valamint a bekövetkezett igen jelentős időmúlás ellenére sem tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben a büntetési célok kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés büntetés alkalmazásával valósulnak meg. Az elsőfokú bíróság által kiszabott 8 hónap 17 nap börtön arányos, enyhítésére nem látott lehetőséget az ítélőtábla. Indokolt a mellékbüntetések alkalmazása is és tartamuk is arányos.

Ebből következően nem látott lehetőséget arra, hogy a vádlottal szemben az elkövetéskor hatályos Btk. 87.§ (2) bekezdés f) pontja alapján pénzbüntetést szabjon ki, elsősorban a cselekményében rejlő társadalomra veszélyesség súlya miatt.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezések folytán felülbírált részét, a rendelkező részben írtak szerint, a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig, a Be. 371. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

Szeged, 2007. évi november hó 9. napján

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bf.I.319/2007/3. számú végzése és a Csongrád Megyei Bíróság 1.B.612/2004/41. számú ítéletének meg nem változtatott része 2007. évi november hó 9. napján jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2007. évi november hó 9. napján

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke